

novе vrste kojih nije bilo pre unošenja đubriva. Kad se u zoni đubriva pojave ogromne količine bakterija tu dolaze kopepode iz drugih zona, jer ih privlači obimna količina bakterijske hrane, tako, da kroz kratko vreme količine zooplanktona dostižu ogromne veličine, koje su vidljive golim okom u obliku pokretnih sivih oblaka kroz vodenu masu. Isakova je konstatovala ogromno razviće infuzorija i bičara pri ovakvom đubrenju. A Sokolova je utvrdila da se zooplankton uvećava za

7,12 i 17 puta. Jofe je konstatovala da je broj dafnija porastao prilikom đubrenja za 1745 puta pri odsustvu ribe, a produktivnost u ribljem mesu popela se od 78 do 614 kg/h.

Ovi rezultati navode na razmišljanje, da bi i pod našim uslovima trebalo prići praktičnoj primeni dejstva mikroorganizama u cilju povećavanja žive hrane u ribnjacima, da bi se omogućila što veća produktivnost ribljeg fonda.

Stanje slatkovodnog ribarstva FNRJ i mogućnosti njegovog razvoja

PROGRAM PLANSKIH MERA ZA 1960—1964 GODINE (Referat dostavljen Poljoprivredno-šumarskoj komori FNRJ)

Na prvoj redovnoj godišnjoj skupštini Jugoslovenske zajednice za unapređenje slatkovodnog ribarstva, održanoj 16 i 17 juna 1958 godine u Beogradu, detaljno je razmotreno stanje u kome se ova privredna grana danas nalazi. U diskusiji, koja je tom prilikom vođena, uzeli su učešća, pored velikog broja proizvođača i predstavnici naših najviših državnih i društvenih foruma, univerziteta, kao i vanuniverzitetskih naučnih ustanova. Jednodušno je prihvaćen zaključak da se pristupi izradi programa perspektivnog razvoja slatkovodnog ribarstva, kao i akcionog programa mera koje treba preduzeti da bi se slatkovodno ribarstvo razvilo i dobilo svoje mesto u privredi Jugoslavije. Program, sa kojim izlazimo pred vas, upravo ima taj zadatak i on obuhvata period od narednih pet godina (1960 do 1964 godine).

I. STANJE SLATKOVODNOG RIBARSTVA

Rezimirajući iznete rezultate sa prve redovne godišnje skupštine, stanje u slatkovodnom ribarstvu je sledeće:

1. Fond ribolovnih voda raspolaže sa površinom od okruglo 250.000 ha. Od toga otpada na:

- reke 164.090 ha
- jezera 77.910 ha
- veštačke ribnjake 8.000 ha

2. Na ovim površinama postignuta je u 1957 godini proizvodnja od 10.711 tona i to:

- na rekama 4.514 tona ili okruglo 27 kgr po hektaru;
- na jezerima 2.177 tona ili 28 kgr po hektaru;
- na veštačkim ribnjacima 4.020 tona ili 50 kgr po hektaru.

3. Prinosi, koji se danas postižu, vrlo su niski i odraz su situacije u kojoj se ova privredna grana nalazila usled nedovoljnog ili bolje reći nikakvog ulaganja. Od krupnih investicionih ulaganja, koje je slatkovodno ribarstvo zadnjih godina dobilo, ovde treba pomenuti sredstva dodeljena za izgradnju Ribolovnog centra u Apatinu u iznosu od 270.000.000 dinara i sredstva dodeljena za rekonstrukciju Ribarskog gazdinstva »Ečka« u iznosu od 330.000.000 dinara.

4. Usled slabe opremljenosti, naročito na otvorenim vodama i jezerskom ribolovu, proizvodnost je mala. Celokupna oprema u slatkovodnom ribarstvu sastoji se:

NR	Motorni čamci		Tikvare	Čamci i barke	Vrednost mreža u 000
	Broj	KS			
Srbija	31	659	13	988	28.665.—
Hrvatska	1818	171	7	1.289	21.541.—
Slovenija	2	1	—	18	1.280.—
Bosna i Hercegovina	1	35	—	58	3.455.—
Makedonija	5	86	—	216	9.577.—
Crna Gora	77	143	10	422	11.700.—
Ukupno FNRJ:	64	1.105	30	2.986	66.218.—

Obzirom da se slatkovodnim ribarstvom bavi kao stalnim zanimanjem 5.960 ribara, a sezonski još 4.798 ribara, to je u zavisnosti od opreme i proizvodnost mala. Uključivši i prinose na ribnjacima proizvodnost po 1 ribaru je sledeća:

- u opšte društvenom sektoru 3.403 kgr;
- u zadružnom sektoru 1.073 kgr.
- u privatnom sektoru 222 kgr.

Iskazana proizvodnost u privrednim organizacijama ne može se smatrati dovoljnom, te od stepena opremljenosti ribolovnim alatima, mehanizacijom i od načina gazdovanja zavisi, da li će se ova proizvodnost povećati ili ne. Uzmemo li kao pokazatelj vrednost ribarskih mreža, sa kojima raspolaže jedan ribar, onda imamo sledeće stanje:

Sektor	Vrednost mreža po jednom ribaru u dinarima				
	Srbija	Hrvatska	Slovenija	BiH	Makedonija
Opštedruštveni	18.150	15.930	17.820	9.257	1.309
Zadružni	9.563	14.493	—	19.861	—
Privatni	5.379	1.329	—	254	—

(Za Crnu Goru raspolažemo sa nepotpunim podacima)

Ovi podaci nam daju prikaz niske i nedovoljne opremljenosti naših ribara u sva tri sektora. Na dobro organizovanom i savremeno uređenom ribarskom gazdinstvu, koje se bavi ulovom ribe, vrednost mrežarskog alata po 1 ribaru iznosi 305.500 dinara, a prosečan ulov ribe po 1 ribaru iznosi 11.681 kgr. Iz ovih podataka pada nam u oči ogromna razlika u ulovu ribe, kao i u opremi samog ribara, kao i odnos te opreme prema ulovu.

5. Na vodama FNRJ posluju danas sledeće ribarske organizacije:

Organizacije	Srbija	Hrvatska	BiH	Makedonija	Slovenija	Crna Gora
Instituti i ustanove	3	4	1	2	1	2
Ribnjačarstva	3	6	—	—	—	—
Spor. del. ribnj.	—	5	2	2	—	—
Otvorene vode	8	2	2	2	—	—
Spor. del. otv. voda	—	2	—	—	—	—
Ribarske zadruge	26	11	1	5	—	2
Polj. Zadruga	9	16	1	5	—	—
Trgovačka preduzeća za promet ribom	2	2	—	1	—	—
Izvozna preduzeća	3	2	1	1	1	—
Trgovačka pred. za rib. mat. i opremu	—	1	—	—	—	—
Mrestilišta	—	7	14	—	9	—

6. Današnja proizvodnja u slatkovodnom ribarstvu obezbeđuje potrošnju po stanovniku od jedva 0,570 kgr, no faktična potrošnja, obzirom na izvoz, je još niža i iznosi 0,340 kgr po stanovniku.

Međutim, i pored svega toga, slatkovodno ribarstvo je rentabilna grana i ukoliko bi mu se pomoglo sredstvima, kako je to u planu investicija izloženo, moglo bi se očekivati nagli zamah ove grane, a zajednici bi se kroz proizvodnju i ostvareni dohodak relativno brzo vratila uložena sredstva.

II. MOGUĆNOSTI U SLATKOVODNOM RIBARSTVU

Sadašnji proizvodni kapaciteti u slatkovodnom ribarstvu nisu maksimalno iskorišćeni. Tako se može računati da su proizvodni kapaciteti otvorenih voda i je-

zerski ribolov iskorišćeni sa 54%, računajući pri tom, da se prinosi po 1 ha, uz primenu poribljavanja i poluribnjačkog načina gazdovanja, u doglednom vremenu može povećati od sadašnjih 27 kgr po 1 ha na 50 kgr po 1 ha. Također i ribnjaci, usled svoje nepotpune izgrađenosti, daju svega 50% od realno moguće proizvodnje. Ovde moramo pomenuti, da u našoj zemlji ima na hiljade hektara neiskorišćenog zemljišta, mahom zabarenog ili slatinastog, koje bi se uz relativno niska investiciona ulaganja moglo privesti ribnjačkoj kulturi.

III. PROGRAM UNAPREĐENJA

Program planskih mera, koje treba preduzeti u periodu od 1960 do 1964 godine, treba da obezbedi povećanje proizvodnje i to:

— na otvorenim vodama i jezerima povećanje dosadašnjih prinosa za 37% ili 10 kgr po 1 ha, čime bi se postojeće mogućnosti iskoristile za daljih 11%, odnosno proizvodni kapaciteti bili bi iskorišćeni sa 65%. Time bi se prinosi sa otvorenih voda i jezera povećali od 6.691 tone u 1957 godini na 9.166 tona u 1964 godini. Ovo povećanje je moguće kroz podizanje poluribnjaka u plavnim zonama velikih tekućica, kao i podizanjem mrestilišta sa rasadnicima za uzgoj mlađa za poribljavanje otvorenih voda;

— na postojećim ribnjacima povećanje prinosa za 60% ili od 500 kgr po 1 ha na 800 kgr, čime bi se postojeće mogućnosti iskoristile za daljih 30%, odnosno, proizvodni kapaciteti iskoristili za 80%. Time bi se prinosi sa postojećih ribnjaka popeli od 4.020 tona u 1957 godini na 6.420 tona u 1964 godini. Ovako povećanje moći će se postići uvođenjem savremenijih ribarsko-tehničkih mera, kao i iskustava koja će se dobiti na osnovu rezultata provedenih proizvodnih ogleda za povećanje prinosa u slatkovodnom ribarstvu. Ove ogledne vršiće najnaprednija ribarska gazdinstva uz stručnu saradnju ribarske naučno-istraživačke službe.

Pored toga planira se izgradnja 8.363 ha novih ribnjaka na dosada od poljoprivrede neiskorišćenim ili nedovoljno korišćenom zemljištu. Sa ovih novih površina dobili bi se dalji prinosi od 6.690 tona tako, da bi ukupni prinosi ribnjaka u 1964 godini bili 13.110 tona.

U odnosu na 1957 godinu, koja je dala prinose iz slatkovodnog ribarstva 10.711 tona, u 1964 godini dobili bi se prinosi od 22.276 tona, što znači povećanje od ukupno 108%.

Program izradnje i rekonstrukcije u planiranom periodu bio bi sledeći:

— na otvorenim vodama podigli bi se i uredili sledeći poluribnjački objekti kao i mrestilišta sa rastilištima:

N. Republika	1960		1961		1962		1963		1964		Ukupno	
	ha	br. obj.	ha	br. obj.	ha	br. obj.	ha	br. obj.	ha	br. obj.	ha	br. obj.
Srbija	53	—	681	—	890	—	630	—	370	—	2624	—
Hrvatska	300	—	700	—	600	—	400	—	13	—	2013	—
Slovenija	—	5	—	4	—	3	—	2	—	1	—	15
BiH	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
Makedonija	—	3	—	1	—	—	—	—	—	—	—	4
Crna Gora	5	—	400	—	1	—	2	—	800	—	1208	—
UKUPNO:	358	8	1781	6	1491	3	1032	2	1183	1	5845	20

— rekonstruisale bi se sledeće površine ribnjaka:

N. Republika	1959	1960	1961	1962	1963	1964	Ukup.
	ha	ha	ha	ha	ha	ha	ha
Srbija	890	204	—	—	—	—	1094
Bosna i Herc.	—	324	400	—	—	—	724
Ukupno	890	528	400	—	—	—	1818

— podigli bi se novi ribnjaci sa sledećim površinama:

(Iskazane površine u tabelama znače da će se na tim površinama završiti izgradnja u odnosnoj godini, a naredne pustiti u proizvodnju).

N. Republika	hektara					Ukup.
	1960	1961	1962	1963	1964	
Srbija	1133	2100	1070	500	400	5203
Hrvatska	230	615	395	460	—	1700
Slovenija	70	100	100	35	80	385
BiH	65	130	120	50	—	365
Makedonija	100	70	40	—	—	210
Crna Gora	150	200	120	30	—	500
UKUPNO:	1748	3215	1845	1075	480	8363

IV. USTANOVE ZA UNAPREĐENJE RIBARSTVA

Da bi se rad na podizanju i unapređenju slatkovodnog ribarstva mogao nesmetano odvijati, potrebno je:

— da stručne i naučne ustanove, koje rade danas na unapređenju, dobiju mogućnosti za konkretne zadatke i forme rada. One trebaju da uporedo rade na naučno-istraživačkom polju, kao i da kroz ogledne proveravaju

sve najnovije tekovine ribarske nauke i prakse, i tek pošto bi se osvedočile u njihovu opravdanost i korisnost, predale bi to znanje na korišćenje neposrednim proizvođačima. Za ovu svrhu ove ustanove trebalo bi da izgrade dva uzorna i savremeno uređenja opitna centra. Centri bi poslovali kao ustanove sa samostalnim finansiranjem i pored istraživanja i proizvodnih ogleda, na njima bi se radilo na selekciji i uzgoju zdravog matičnog i nasadnog materijala, te stvorila baza i rasadnik riba najboljih proizvodnih sposobnosti za naše prilike. Pored toga centri bi bili i škola za uzdizanje kadrova. Na njima bi stručnjaci nakon završenih fakultetskih studija ili srednje škole obavljali svoj postdiplomski studij i osposobili se za rad u ribarskoj struci. Takođe u centrima bi se organizovali kursevi za sticanje stručnih kvalifikacija radnika u ribarstvu. Kao što se iz izloženog vidi, centri bi bili škole koje bi obrazovale potreban stručan kadar u slatkovodnom ribarstvu.

Za podizanje opitnih centara kao i za njihovu opremu, potrebno je uložiti sumu od 250.000.000 dinara. Za ova sredstva mogle bi odgovarajuće ustanove da idu na investicione zajmove, ali na jedan znatno duži period. Smatramo da bi bilo pravilnije da ova sredstva odvoji društvena zajednica i u vidu pomoći bez obaveze vraćanja da slatkovodnom ribarstvu.

Da bi se kod šireg sloja stanovništva probudio interes za ribarstvo potrebno je da se štampa nekoliko popularnih brošura iz ribarstva koje bi obradili ribarski stručnjaci. Takođe bi trebalo i preko škola, počev od osnovnih, popularizirati ribarstvo.

V. INVESTICIJE POTREBNE ZA OSTVARENJE PROGRAMA

Da bi se ostvario postavljen program unapređenja u slatkovodnom ribarstvu, potrebno je, počev od ove godine, investirati 7.478.522.000 dinara i to:

— na otvorenim vodama za podizanje poluribnjaka, mrestilišta i rasadnika riblje mladi:

N. Republika	U 000						
	1959	1960	1961	1962	1963	1964	Ukupno
Srbija	160.000	60.200	60.000	50.000	45.000	44.000	420.105
Hrvatska	166.395	92.000	58.000	44.450	34.400	60.000	455.245
Slovenija	8.000	49.950	27.950	28.700	19.050	9.350	143.000
Bosna i Herc.	20.000	—	1.050	—	—	—	21.050
Makedonija	49.687	11.500	17.850	—	—	—	79.037
Crna Gora	187.950	65.000	85.000	120.000	109.000	10.000	576.950
UKUPNO:	592.937	278.650	249.850	243.150	207.450	123.350	1,695.387

— na ribnjacima za rekonstrukciju postojećih kao i podizanje novih 8.363 ha:

N. Republika	U 000						
	1959	1960	1961	1962	1963	1964	Ukupno
Srbija	Rekonstrukcija	245.000	50.000	—	—	—	295.000
	Novogradnja	419.900	349.000	321.100	300.000	135.000	1,635.000
Hrvatska	Rekonstrukcija	50.000	53.100	1.700	—	—	104.800
	Novogradnja	400.000	300.000	800.000	300.000	400.000	2,200.000
Slovenija	Rekonstrukcija	—	—	—	—	—	—
	Novogradnja	—	20.000	30.000	30.000	10.000	115.000
Bosna i Herc.	Rekonstrukcija	—	39.900	43.000	—	—	82.900
	Novogradnja	10.00	50.000	80.000	60.000	41.000	241.000
Makedonija	Rekonstrukcija	—	—	—	—	—	—
	Novogradnja	—	25.000	15.000	10.000	—	50.000
Crna Gora	Rekonstrukcija	—	—	—	—	—	—
	Novogradnja	—	110.000	140.000	90.000	40.000	380.000
UKUPNO:	Rekonstrukcija	295.000	143.000	44.700	—	—	482.700
	Novogradnja	829.900	854.000	1,386.100	790.000	626.000	4,621.000

— za unapređenje trgovine i prometa ribom potrebne su sledeće investicije:

	U. 0000						
	1959	1960	1961	1962	1963	1964	Ukupno
	164.535	137.500	142.700	133.300	101.400	—	679.435

Iz gornje tabele se vidi, da su potrebna znatna investiciona sredstva, koja treba uložiti u trgovinu. Ova sredstva uglavnom će se utrošiti za nabavku opreme, a naročito transportnih i rashladnih uređaja, kao i stacioniranih hladnjača. Takođe se iz ovih sredstava predviđa i podizanje zimovnjačkih bazena kraj većih potrošačkih centara, u kojima bi se smeštala riba za prodaju,

te na taj način osigurao ravnomeran priliv na tržište.

Preduzeća, koja se danas bave prometom ribe, veoma su slabo ili gotovo nikako opremljena za normalnu trgovinu ribom. Kada se tome doda i povećanje proizvodnje u odnosu na 1957 godinu za 209%, onda se jasno vidi potreba za ulaganjem većih investicionih sredstava u trgovinu, čiji je osnovni zadatak biti promet svežom, živom ili uleđenom ribom i prerađevinama od ribe (slana riba, dimljena i riblje konzerve).

Plan investicija takođe je kroz trgovinu predvideo i sredstva za izgradnju specijalnih »G«-riba vagona, koji su neophodni za transport žive ribe, naročito u izvozu, na koji se slatkododno ribarstvo sve više orijentiše i beleži sve znatnije uspehe.

REKAPITULACIJA

POTREBNIH INVESTICIJA I DINAMIKA ULAGANJA

U 000

	1959	1960	1961	1962	1963	1964	Ukupno
Otvorene vode	592.937	278.650	249.850	243.150	207.450	123.350	1,695.387
Ribnjaci	1,124.900	997.000	1,430.800	790.000	626.000	135.000	5,103.700
Ukupno investicije za proizvodne kapacitete	1,717.837	1,275.650	1,680.650	1,033.150	833.450	258.350	6,799.087
Investicije za trgovinu	164.535	137.500	142.700	133.300	101.400	—	679.435
Ukupno potrebne investicije	1,882.372	1,413.150	1,823.350	1,166.450	934.850	258.350	7,478.522
Procenat trošenja investicija po godinama	25%	19%	24%	16%	13%	3%	100%

Dinamika ulaganja investicionih sredstava pokazuje nam, da se već u ovoj, 1959 godini mora započeti sa radom na unapređenju slatkododnog ribarstva i da već ove godine treba uložiti 25% od ukupno planiranih investicija. Razlog ovome je potreban vremenski rok, u kojem je potrebno da se ribarski objekti izgrade i puste u proizvodnju, kao i to da oni trebaju već u planiranom periodu da dadu odgovarajuću proizvodnju.

VI. EKONOMSKI EFEKAT KOJI POKAZUJE OPRAVDANOST INVESTICIJA

Proizvodnja

— Na otvorenim vodama, jezerima i poluribnjacima postići će se sledeća proizvodnja:

U tonama

Republika	1957	1959	1960	1961	1962	1963	1964	1965
Srbija	2.545	2.545	2.641	2.748	2.980	3.255	3.478	3.552
Hrvatska	1.318	1.318	1.368	1.478	1.668	1.838	1.969	1.970
Slovenija	19	21	27	47	64	83	100	100
Bos i Herc.	253	253	262	271	281	291	301	301
Makedonija	272	1.272	1.320	1.368	1.416	1.464	1.513	1.513
Crna Gora	1.283	1.283	1.326	1.377	1.527	1.577	1.628	1.828
UKUPNO:	6.691	6.693	6.944	7.307	7.936	8.508	8.989	9.264

Iskazani prinosi obezbeđuju postepeno povećanje prinosa na otvorenim vodama, dok poluribnjaci svojim do-

vršenjem ulaze sa prinosima od prosečno 200 kgr po ha.

— Na ribnjacima postići će se sledeća proizvodnja:

U tonama

Republika	1957	1959	1960	1961	1962	1963	1964	1965
Srbija	1.039	1.178	1.854	2.707	4.459	5.465	6.075	6.445
Hrvatska	2.810	2.956	3.040	3.317	3.859	4.331	4.692	5.126
Slovenija	24	24	25	25	38	52	64	80
Bos i Herc.	147	435	470	549	683	792	864	871
Makedonija	—	—	—	65	115	156	168	168
Crna Gora	—	—	—	75	190	299	356	400
UKUPNO:	4.020	4.593	5.389	6.738	9.344	11.095	12.219	13.090
Prosečni prinosi koji će se postići	570	650	675	700	728	810	772	800
Povećanje prinosa	—	80	25	25	28	72	42	28

Prosečni prinosi po ha produktivne površine postepeno se povećavaju, kako je to u dnu tabele prikazano, uprkos tome, što se iz godine u godinu privode proizvodnji sve veće površine novih ribnjaka, na kojima treba mnogo više raditi na formiranju ribnjačkog tla. Jedino se proseki prinosa malo umanjuje u 1964 godini i to iz razloga, što se te godine uvodi u proizvodnju najveći deo novih ribnjačkih površina. Planirano povećanje proizvodnje jedino je moguće postići uz bolju i savremeniju agrotehniku. Rezultati, koji se budu postigli kroz proizvodne ogledne, moraju naći svoju najširu primenu u proizvodnji.

Na kraju da sumiramo prinose koji će se postići na otvorenim vodama, poluribnjacima, jezerima i ribnjacima:

Sektor	U tonama							
	1957	1959	1960	1961	1962	1963	1964	1965
Otvorene vode	6.691	6.693	6.944	7.307	7.936	8.508	8.989	9.264
Ribnjaci	4.020	4.593	5.389	6.738	9.344	11.095	12.219	13.090
UKUPNO	10.711	11.286	12.333	14.045	17.280	19.603	21.208	22.354
Povećanje u tonama		575	1.047	1.712	3.235	2.323	1.605	1.146
Povećanje u procentima		105	115	131	161	183	198	209

Finansijski efekat ove proizvodnje je sledeći:

(Cene ribe kod otvorenih voda uzete su u proseku 100 dinara po kgr, a kod ribnjaka 200 dinara po kgr).

Sektor	1957	1959	1960	1961	1962	1963	1964	1965
Otvorene ribe	669.100	669.300	694.400	730.700	793.600	850.800	898.900	926.400
Ribnjaci	804.000	918.600	1.077.800	1.347.600	1.868.800	2.219.000	2.443.800	2.618.000
UKUPNO:	1.473.100	1.587.900	1.772.200	2.078.300	2.662.400	3.069.800	3.342.700	3.544.400
Povećanje u procentima	100	108	120	141	180	208	227	240

Finansijski efekat nam pokazuje, da se u odnosu na prirodni pokazatelj ovaj prvi znatno brže povećava, tako, da na kraju planiranog perioda proizvodnja se povećava za dvostruko, dok se finansijski prihod dobija uvećan za dva i po puta. Ovaj pokazatelj najbolje nam govori o tome, da se pri povećanju prinosa ne ide samo na povećanje mase ribe, već da se utiče i na kvalitet, čime se finansijski efekat povećava.

Investicije, planirane za rekonstrukciju, terete površine pod rekonstrukcijom za 441.200 dinara po ha, što je znatna suma, no pod ovim se podrazumeva i ulaganje za ekonomske zgrade, kojih u glavnom i nema na današnjim ribnjacima. Pored toga, ovu sumu terete i pristupni putevi i dekolij.

Predračunska suma od 552.000 dinara po ha novo projektovanih ribnjaka obuhvata u sebi sve objekte, neophodne za normalnu i savremenu proizvodnju.

Investiciona sredstva, koja bi se uložila u slatkovodno ribarstvo, mogla bi se vratiti zajednici kroz dohodak za 13,4 godina, odnosno, putem anuiteta za 20 godina.

VII. ZAKONSKI I DRUGI PROPISI

Da bi planirane mere, izložene u ovom elaboratu, mogle da se nesmetano sprovedu, potrebno je doneti i

neophodne zakonske i druge propise, u prvom redu nužno se nalaže donošenje Zakona o slatkovodnom ribarstvu saveznog značaja. Ovaj zakon trebao bi da uskladi danas neujednačene i često puta oprečne formulacije republičkih zakona. Takođe on bi stvorio mogućnosti za jedinstveno prilaženje rešavanja problema slatkovodnog ribarstva. Isto tako bi trebalo da se donese propis, kojim bi se ribarstvo priznalo kao zanat i doneli propisi o mogućnosti sticanja kvalifikacija u ribarstvu, kao i načina izučavanja. Pošto slatkovodno ribarstvo u svojim naporima za unapređenje ne raspolaže sa dovoljnim materijalnim sredstvima, trebalo bi ga pomoći regresima, da po nižim cenama nabavi opremu i reprodukcioni materijal, neophodan za proizvodnju.

Dosadašnje iskustvo je pokazalo, da bez fonda za unapređenje slatkovodnog ribarstva nije moguće provoditi potrebne mere za povećanje proizvodnje i unapređenje slatkovodnog ribarstva. Iz fonda treba da se finansira služba unapređenja uopšte, a naročito potrebni naučno-istraživački radovi. Takođe treba iz fonda da budu finansirane investicije od opšteg značaja i interesa (podizanje mrestilišta, poribljavanje itd.) uzdizanje kadrova, čuvarska služba, stručna štampa i propaganda. Sredstva fonda treba da se osiguraju iz prihoda, koje bi dalo samo ribarstvo (kod otvorenih voda od naknada za iskorišćavanje tih voda, od ribnjaka iz doprinosa ribnjaka, kao i iz doprinosa sportskih organizacija, taksa, kazni i dr.).

Slatkovodno ribarstvo je veoma zainteresovano i za donošenje zakona o vodama, jer njime treba da se reguliše način i pravo korišćenja ribolovnih voda, te smatramo, da se ovakav zakon treba u što skorijem roku da donese i da slatkovodno ribarstvo aktivno učestvuje u njegovom donošenju. Isto tako slatkovodno ribarstvo je veoma zainteresovano za što skorije donošenje zakona o zaštiti voda, bez koga bi sve planirane mere bile osuđene na neuspeh.

Ukoliko se plan unapređenja slatkovodnog ribarstva za period od 1960 do 1964 godine prihvati onda bi naša zemlja bila u mogućnosti da već 1965 godine dobije na tržište 22.354 tone ribe.